

Data ter discussie



FOTO: TON VAN DEN BOON

▲ Discussietafel tijdens workshopdebat

Stoas-onderzoek onder schoolverlaters levert jaarlijks informatie over aansluiting van opleidingen en perspectieven op de arbeidsmarkt. Wat kun je er nu mee? Dat was de vraag tijdens een ontmoetingsdag in Wageningen.

Een gediplomeerde vmbo'er verdiende in 2003 per uur bruto 4,1 euro, 45 eurocent minder dan een jaar eerder. Vrouwen verdienen minder. Een afgestudeerde bol-man verdiende bijvoorbeeld ongeveer 8 euro en een bol-vrouw, 7 euro. Dat is te lezen in de Stoas-onderzoeken. Er valt ook in te zien dat gediplomeerde bol-leerlingen bij paardenhouderij steeds moeilijker werk op eigen

niveau kunnen vinden. Terwijl dat bij milieutoezicht of levensmiddelen geen probleem is. Grootste branchegroep was die van de hoveniers. Met name over de organisatie van de opleiding zijn de oud-leerlingen kritischer dan bijvoorbeeld over de sfeer op school of de manier van lesgeven. De onderzoekers verzamelen dergelijke data over de arbeidsmarkt voor bol- en bbl-leerlingen en ook over hun vervolgopleidingen en hun leeractiviteiten. Verder doen ze onderzoek in het hoger onderwijs (hao en Wageningen UR).

FOTO: TON VAN DEN BORN



▲ **Barend Schuurman (Helicon Geldermalsen) tijdens een workshoppresentatie, op de voorgrond links Titia Sjenitzer en rechts op de rug Marian van der Meijs, beiden Stoas**

Beweegredenen

Wat kun je nu met de resultaten van het loopbaanonderzoek van de Stoas? Dat is een vraag tijdens een ontmoetingsdag op 26 mei in Wageningen. Er zijn weinig mensen gekomen (veertien), maar die vertegenwoordigen wel veel instellingen (aoc's, hbo, kenniscentra, ministerie, Wageningen UR). "We willen graag inbreng voor ons onderzoek", vat Marian van der Meijs de doelstellingen van de Stoas samen. Dat moet dan komen uit workshops en een schriftelijke inventarisatie na afloop.

Vraag voor de Stoas is bijvoorbeeld: levert schoolverlatersonderzoek wel informatie op waarmee het onderwijsbeleid kan worden aangepast? Wat ontbreekt er nog? En als blijkt dat lang niet alle leerlingen in de branche terecht komen waarvoor ze zijn opgeleid, wat betekent dat dan? Welke conclusies trek je daaruit?

Wat lees je eigenlijk in de tabellen? Die vraag wordt de deelnemers ook voorgelegd. Wat zien jullie hierin? Als je kijkt naar uitvalpercentage of doorstroom, wat weet je dan van beweegredenen? Waarom gaan sommige leerlingen door en waarom stoppen anderen?

Alternatieven

Barend Schuurman, teamleider in Geldermalsen (Helicon), wil bijvoorbeeld graag snelle informatie. Hij zou met

resultaten van de onderzoekers leerlingen al tijdens de opleiding opties willen voorleggen. Zo is bij leerlingen op niveau 2 vaak onduidelijk waar ze terecht komen. Wat zijn hun mogelijkheden na twee jaar opleiding?

Een ander punt is dan: voor wie is uiteindelijk de informatie bedoeld? Voor de beleidsmakers, de opleidingscoördinatoren en docenten of moeten de leerlingen er wat mee kunnen? En wanneer kunnen ze dat?

In de workshop over aansluiting proberen beide vertegenwoordigers van kenniscentra, Henk Beelen van Aequor en Jop van Amelsvoort van de OVDB, daar een antwoord op te geven. Ze denken dat leerlingen vooral willen weten of er straks wel werk voor hen is. Dan heb je twee opties: wel of niet. Is er werk, dan kun je hen informeren over de mogelijkheden, maar is dat werk er niet, dan zou je ze kunnen vertellen wat er met die opleiding voor alternatieven zijn.

Onderzoeken zoals Rubs zou je kunnen zien als een klantenonderzoek. Beste afgestudeerde, wat vond u eigenlijk van ons product? Dat soort onderzoekjes voeren scholen zelf ook wel uit.

Maar, zegt Schuurman, "de info is

gigantisch. Er wordt een hoop geld mee verdiend, met die onderzoeksrapporten, maar het komt niet door. Dat moet niet meer mogen." Hij verdiept zich met Harry Hermans, vestigingsmanager in Roermond (AOC Limburg) in een andere presentatie van de gegevens. Competenties voor een functie, mogelijkheden voor doorstromers en perspectieven op de arbeidsmarkt.

Klant

Dan zie je bijvoorbeeld dat vooral bbl'ers betaald werk vinden en dat vmbo'ers na diplomering vaker doorleren. Wil je (relatief) goed verdienen, dan is binnen de groene opleidingen Educatie en kennismanagement (Stoas Hogeschool) geen verkeerde keuze. Tweederde tot driekwart van de respondenten zou achteraf dezelfde opleiding kiezen. Eenderde van de bbl-gediplomeerden vraagt meer aandacht voor toepassing van kennis en technieken in de praktijk, plannen coördineren en organiseren, probleemoplossing en vakkennis.

Dit is een deel van de informatie die de Stoas jaarlijks oplevert. De ontmoetingsdag is bedoeld als een impuls om →

Stoas loopbaan- onderzoek

- ✎ Jaarlijks worden recent afgestudeerden (vmbo, mbo, hbo tot Wageningen UR) gemonitord. Dat gebeurt in samenwerking met ROA en vragen over opleiding en vervolg worden een jaar of anderhalf jaar na afstuderen gesteld. Het zogenaamde Rubs-onderzoek (registratie van uitstroom en bestemming schoolverlaters) geeft onder meer inzicht in kwaliteit, rendement en marktpositie van aoc-opleidingen.
- ✎ Er wordt ook onderzoek gedaan naar verschillen tussen cohorten (jaargangen). Hoe gaat het met langer-afgestudeerden?
- ✎ Vanwege wens om snel te zien wat er met afstudeerenden gebeurt, en dan ook in te kunnen grijpen om arbeidsmarktperspectieven van de huidige groep leerlingen te vergroten, worden sinds kort afgestudeerde vmbo'ers en mbo'ers een paar maanden na de opleiding bevraagd.

meer met de gegevens te doen. Tegelijk wordt het Stoas-onderzoek nog eens onder aandacht van scholen en beleidsmakers gebracht. Bovendien laten de Stoas-onderzoekers zich inspireren.

“Goede ideeën”, zegt onderzoekster Titia Sjenitzer, een van de organisatoren van de dag. “Dat was de oogst van deze dag. Het was misschien niet zo druk, maar wel motiverend. We zijn heel tevreden.”

Ze vertelt dat na deze ontmoetingsdag niet zozeer de inhoud van het onderzoek zal worden aangepast, maar eerder de manier waarop de gegevens worden verspreid. “We willen andere manieren ontwikkelen, bijvoorbeeld via digitale kanalen, om de gegevens bij de doelgroep te brengen.” ☞

Ton van den Born